

El caragol maçana fa trontollar part de les polítiques de desenvolupament rural comunitàries

El Programa de Desenvolupament Rural (PDR) de Catalunya, amb un fons de 1.061,97 milions d'euros, és l'instrument del qual disposen els estats membres de la UE per implementar les directrius i estratègies referents al desenvolupament rural (DR) que van encarades a activar una política estructural en el món rural i mostren una especial atenció al sector agrari. En aquest sentit, el PDR de Catalunya disposa de quatre eixos estratègics, basats en l'augment de la competitivitat del sector agrícola i forestal, millora del medi ambient i l'entorn natural, millora de la qualitat de vida en les zones rurals/diversificació de l'economia rural i, finalment, garantir una correcta aplicació de la metodologia Leader.

Dins el segon eix del PDR, que va dirigit a la millora del medi ambient i l'entorn natural, es troben les mesures agroambientals. Els objectius d'aquestes mesures són promoure el desenvolupament sostenible en entorns rurals i respondre a la demanda civil sobre la conservació del medi ambient tot aplicant mètodes de producció agrícola

compatibles amb la protecció i millora del territori, paisatges, recursos naturals i biodiversitat.

Dins les mesures agroambientals, hi ha diferents línies d'ajuts encaminades a cobrir la gran diversitat del nostre territori. Una d'elles fa referència a la gestió de les zones humides incloses en el conveni Ramsar i especifica una sèrie de compromisos en les praxis agrícoles a què s'han de comprometre els agricultors acollits. Aquesta resulta una manera d'incidir en les pràctiques agrícoles i incentivar entre la comunitat agrària una manera de produir que vaja un pas més enllà de la normativa pel que fa al respecte del medi ambient en general i a la millora de la qualitat de les aigües en concret.

Un dels diferents compromisos establerts en les actuals mesures agroambientals de gestió en les zones humides obliga els agricultors a inundar els camps d'arròs durant quatre mesos addicionals al cultiu, que corresponen a la tardor i l'hivern. L'objectiu d'aquest compromís no és millorar la

qualitat de l'aigua, sinó que pretén afavorir la biodiversitat tot generant un hàbitat adient per a les espècies d'aus aquàtiques d'interès especial com el flamenc i la polla blava. Després de molts anys d'aplicació d'aquest compromís, el delta de l'Ebre ha esdevingut una important zona de nidificació i establiment d'aquestes espècies, fet que corrobora l'assoliment dels objectius.

Però des de l'aparició, al delta de l'Ebre, de la plaga del caragol maçana s'ha presentat una disjuntiva en l'aplicació d'aquesta línia d'ajuts de desenvolupament rural, ja que, d'una banda, estem promovent un espai adient a l'establiment d'espècies aquàtiques d'interès, però, de l'altra banda, estem promovent també un entorn perfecte per a la supervivència i expansió d'una espècie exòtica i invasora considerada entre les 30 plagues més perniciosos del món, causant de greus danys mediambientals pel seu herbivorisme i per la seua gran capacitat de modificació dels espais naturals que colonitza. El caragol maçana és una plaga aquàtica



Marc Ibeas

ca que no pot sobreviure perllongadament en espais secs. Si les mesures agroambientals de desenvolupament rural no obliguessen a mantindre inundats els camps durant 4 mesos addicionals, s'aconseguiria establir un mètode de lluita contra la plaga molt eficaç i respectuós amb el medi ambient.

D'altra banda, la supressió del compromís actual d'inundació implicaria escurçar el període d'inundació dels camps, fet que afectaria negativament la idoneïtat d'aquest espai per a espècies d'aus aquàtiques d'interès. Per tant, cal saber valorar bé què interessa més i tindre en compte els danys mediambientals i agrícoles que causa aquesta espècie invasora a l'hora de dirigir les polítiques agràries comunitàries, no siga que s'acabe causant un perjudici ambiental major que els beneficis inicialment esperats de les mesures agroambientals abans de l'aparició del caragol maçana.